

KARENSSI- SANOMAT 2/86

Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan äänenkannattaja

- **Onko neuvostokauppaa pakko leikata?**
— sivu 3
- **Työttömät liikkeellä**
— keskiaukeama
- **Kaksi budjettilinjaa**
— sivut 8—9

Mitä sinä ostaisit neljälläkymppillä?

Tämän ongelman kimpussa joutuvat päivitytään kamppailemaan sadat tuhannet suomalaiset työttömät.

Jokainen meistä, jotka ostamme kaupasta ruokaa ja vaatetta, maksamme vuokramme ja liikkumisemme paikasta toiseen tiedämme, ettei neljälläkymppiä riitä mihinkään.

Kuitenkaan työttömyysturvan peruspäivärahaa ei haluta nostaa. Rahan puutteesta ei ole kysymys. Hallitus jakaa suuryrityksille ja rahapiireille verohelpotuksina ja suoranaisina lahjoituksina vuosittain miljardeja markkoja. Rahaa liikkuu maassa ja maasta ulos käsittämättömiä määriä.

Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta arvostelee kaikkia niitä, jotka siunaavat nykyisen menon. Toisaalta me annamme täyden tukemee niille, jotka toimivat työn saannin ja työttömyysturvan parantamisen puolesta.

Työttömien valtuuskunta ei ole sidoksissa mihinkään poliittiseen puolueeseen. Toimintamme tähtää siihen, että mahdollisimman monet puolueet ja järjestöt sitoutuisivat meidän linjaamme, puolustamaan työttömiä.

Kun laskut lankeavat, siinä ei auta minikäänväriäinen jäsenkirja. Työttömät tarvitsevat lisää selvää rahaa.

Tekojen aika Neuvostokaupassa Konsensusherrat huokailevat. Hyvä ei ole mitenkään.

Öljyn hinnan ollessa korkeimmillaan kansan käskettiin kiristää tuppivyytään, koska ostossa oleva raaka-aine oli niin kallista. Suomalaisyrittysten kilpailukyky vaati erikoishuomiota. Kymmeniä tuhansia ihmisiä rationalisoitiin työpaikoistaan.

Mutta myös öljyn hinnan romahtaminen oli onnettomuus. Tuonnin arvo Neuvostoliitosta laski. Jos korvaavaa tuontia ei löydy, vientiä itänaapurin on vastaavasti supistettava. Kymmeniä tuhansia suomalaisia uhkaa työttömyys.

Vaikeuksien syy ei kuitenkaan ole öljyn hinnassa. Suomen tuonti Neuvostoliitosta on liian yksipuolisesti öljyn varassa. Nyt on aika korjata tämä virhe.

Vientiä Neuvostoliittoon ei ole pakko leikata, vaikka hallitusherrat ja korkeat virkamiehet niin väittävätkin. Nyt on ryhdyttävä tositoin tuonnin lisäämiseksi, tuotannollisen yhteistyön kehittämiseksi ja komensatiokauppojen solmimiseksi.

Mahdollisuuksia on. Löytyykö hallituksesta, yrityksiin ja kuntien johtoporukoista, meistä jokaisesta halua Suomen ja Neuvostoliiton välisen taloudellisen yhteistyön kehittämiseen?

KARENSSISANOMAT

Julkaisija: Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta
Vastaava toimittaja: Jukka Heikkinen
Valtakunnallinen työttömien valtuuskunnan
ps-tili 6418 59-9
Painopaikka: Polyprint Oy

Hinta: 3 mk

Puheenjohtajan palsta

Puheenjohtaja
Reino Leinonen

Kansallinen häpeä

Viimeisen kymmenen vuoden aikana kaikki hallitukset ovat toimeineet rikkaiden ja hyvätuuloisten etujen puolesta ja huonontaneet entisestäänkin köyhien oikeuksia ja toimentuloa. Esimerkkinä voidaan mainita mm. sosiaalietujen verolle asettaminen ja työttömyysturvajärjestelmän muuttaminen ansiotuloihin perustuvaksi. Järjestelmän uudistamisen yhteydessä ei työttömien perusturva parannettu, vaan jätettiin huonommaksi entiseen tasoon verrattuna. Raskaan vastuun tästä kantaa mm. SAK:n johto, joka hyväksyi huonon perusturvan.

SKDL:n eduskuntaryhmä asetti työttömyysturvalain hyväksymistä koskevassa asiassa peruspäivärahan korottamisen ja muiden parannusten kannalle. Kulttuuritalolta kävi Arvo Aalto painostamassa eduskuntaryhmää hyväksymään hallituksen esittämä huono laki. Kun SKDL:n eduskuntaryhmä ei taipunut painostuksen edessäkään, niin ratkaisevassa äänestyksessä livistivät kansanedustajat Arvo Kemppainen ja Terho Pursiainen eduskunnan käytävälle asettuen siten hallituksen esityksen kannalle ilmoittaen kantansa myös lehdistölle. Sosialidemokraattiset kansanedustajat hyväksyivät yksimielisesti porvareiden kansa vähäosaisille huonon lain.

Saman aikaisesti kun kaikista heikommassa asemassa olevien sosiaaliturvaa erilaisin keinoin on huononnettu, on rahaa jaettu miljardeittain suurteollisuudelle ja suuria omaisuuksia omistaville maksujen ja verojen helpotuksina ja tukiaisina. Verohelpotukset ovat johtaneet työttömien, eläkeläisten ja muiden pienituloisten verotuksen kiristämiseen. Rahaa riittää rikkaille. Viime syksynä esim. nostettiin kuoppakorotuksen nimellä ministereiden, korkeapalkkaisten virkamiesten ja kansanedustajien palkkoja 5 000 markalla kuukaudessa ja annettiin lisäksi toinen mokoma lisää kansanedustajille verottomana kulukorvausten nimellä.

Kun Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta meni lähetyksellä vaatimaan Valtiovarainministeri Esko Ollilialta määrära-

han lisäyksiä budjettiin peruspäivärahan korottamista varten, niin kehtasi tämä valehdella työttömille, ettei ole rahaa.

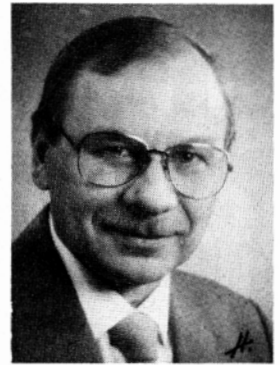
Kun peruspäivärahan kuukausitulosta vähennetään pois vero ja jaetaan tulo kaikkien kuukauden päivillä, niin yksinäisellä työttömällä jää päivää kohti tuloa käteen 40 markkaa. Se merkitsee suoritettujen tukimusten mukaan, että raha ei riitä edes ravintoon ja vaatteisiin.

Kajaanin Sosiaalilautakunnan selvityksen mukaan Kajaanissa 80 % toimentulotuen saajista on pitkäaikaistyöttömiä. Peruspäivärahan pienuus on muodostunut kansalliseksi häpeäksi. Ne jotka ovat siitä vastuussa eivät vain valitettavasti edes ymmärrä hävetä.

Hallitus antoi hiljattain eduskunnalle työttömyysturvalain muutoslaiksi koskevan esityksen. Lakiesitykseen ei sisälly peruspäivärahan korottamisesta lainkaan. Tämä osoittaa entistä selkeämmin sen tosiasian, että hallitus ei todellakaan piittaa huono-osaisen toimentulon turvaamisesta.

Kun päättäjille olemme perustelleet peruspäivärahan korottamista sillä, että kuntien sosiaalimenot kasvavat alhaisen peruspäivärahan vuoksi, ovat asialle heristäneet korviaan kepulaiset poliitikot ainoastaan tässä yhteydessä. Ei hyvä, jos edes sillä perusteella Kepu saadaan kannattamaan peruspäivärahan korottamista. Siitä vain työttömät suurina joukkoina jonoon sosiaalitoimistojen eteen, niin peruspäivärahan korottaminen voidaan ratkaista myönteiseen päätökseen silläkin konstilla.

SMP ja Kepu ovat syyttäneet SAK:ta ja muita ammattiliittojen keskusjärjestöjä siitä, että viime keväänä nämä eivät vaatineet hallitukselta työttömien peruspäivärahan korottamista. Sen vuoksi näiden mukaan ei myöskään sovitto tulopoliittisessa kokonaisratkaisussa peruspäivärahan korottamisesta. SMP:n ja Kepun mukaan ei kesken tulopoliittisen sopimuskauden voida peruspäivärahaa korottaa. Tämä tyysti on pöty puhetta. Hallitus ja eduskunta voivat ja niiden velvollisuuskin on korjata yhteis-

kunnallisia epäkohtia, vaikka niistä ei ole sovittukaan tuossa. SMP ja Kepu ovat oikeassa syyttäessään ammattiyhdistysliikettä siitä, että se ei ole ajanut läpi peruspäivärahan korottamista. Peruspäivärahaa vastustavaa kantansa he yrittävät salata vetäytymällä ammatillisten keskusjärjestöjen hyväksymän huonon tulopoliittisen kokonaisratkaisun taakse.

Suomessa on voimakas ammattiyhdistysliike, mutta sillä on tavattoman heikko johto. Ammattiyhdistysliike halutessaan voisi ajaa hetkessä läpi kesken tuoposipimuskaudenkin peruspäivärahan korottamisen. Työttömyysturvalaki on eduskunnan käsiteltävänä, mutta SAK:kin seisoo tumpu suorana. Se puhuu vain muuten lämpimykseen puheenjohtajensa suulla leukavia. Siellä onkin otettu viime vuosina sellainen johtamistyyli, että puhutaan suuria ja tehdään vähän.

Ammattiyhdistysliikkeen on noustava perustasolta taistelemaan muutosta harjoitettuun politiikkaan. Ammattiyhdistysliikkeen jäsenistö on tehtävä "kapina" johtajiaan vastaan ja painostettava ne ajamaan jäsenistönä etuja. Muuta tietä ei ole muutokseen.

Nyt on vaikuttamisen aika. Käsitelkää ammattiosastoissa ja työpaikoilla eduskunnan käsiteltävänä olevaa työttömyysturvalakia ja vaatikaa SAK:n ja muiden ammatillisten keskusjärjestöjen hallituksilta, puolueiden päättäjiltä elimitä ja eduskuntaryhmitä työttömien peruspäivärahan korottamista ja muita Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan esittämiä vaatimuksia, jotka on julkaistu tässä lehdessä. On organisoitava lähetyksiä ja lähetettävä kirjelmää päättäjien kimppuun.

aleksandrovič

Ekat ekana

Eka-yhtymä nosti pääjohtaja Eero Rantalan ja toimitusjohtaja Eino Malisen kuukausipalkkaa 8 000 markalla. Rantalan kuukausipalkka on korotuksen jälkeen 54 000 ja Malisen 46 000 markkaa.

Eka pyrkii olemaan nimensä veroinen. Esimerkiksi ministeri-kansanedustajien taannoiset yli 6 000 markan korotukset ylittettiin reippaasti.

Ekan palkankorotuksista oli päättämässä muun muassa SAK:n puheenjohtaja Pertti Viinanen.

Arvattavasti moni ihmettelee, että mitenkään se Viinainen nyt noin, vastahan se ehdotti työntekijöiden tulevista palkankorotuksista luopumista?

Yhtä hyvin voitaisiin ihmetellä, miksi Viinainen itse nostaa kuusi-seitsemän kertaa suurempaa palkkaa kuin matalapalkkainen SAK:n jäsen, mutta oli sitä mieltä, että vajaa 100 markan yleiskorotus ja 30–37 markan matalapalkkalisä kuukaudessa työläiselle oli hie-

no tupo-saavutus.

Tai yhtä hyvin voitaisiin ihmetellä, miksi yrityksille annetaan miljardiruiskeita silmään räpäyttämättä, mutta budjettiesityksen eläkeläiselle lupaamaa 3–4,50 markan lisätuloa kuukaudessa kuvataan huomattavaksi uudistukseksi.

Ei näissä asioissa eikä Viinaseen käyttäytymisessä ole mitään ihmettelimistä, kun muistetaan ns. Viinaseen suhteellisuusteoria, jonka hän esitti Iltä-Sanomien haastattelussa viime keväänä. Näin se kuuloo:

"Palkka-asia on suhteellisen, tulot eivät ole ratkaisevia vaan menot. Omaan palkkaan tyytymättömiä on aina, tulosta riippumatta."

Tämän suhteellisuusteorian valossa Ekan johtajien palkan korottaminen 8 000 markalla on luonnollista ja välttämätöntä.

Johtajilla on näet johtajien menotkin, jotka huomattavasta asunoto- ja autoedusta huolimatta pyrkivät jatkuvasti pai-

sumaan ja aiheuttavat näin korkeasta tulosastosta riippumatta tyytymättömyyttä omaan palkkaan.

Tavallisille kuolevaisille sitä vastoin ei tarvitse antaa paljonkaan tulonlisää, vaan heidän tulolajiaan voidaan jopa leikata. Ratkaiseviahan ovat menot, ja heidän menonsa eivät yksinkertaisesti voi olla samaa luokkaa kuin johtajien menot. Elleivät he ole lottovoittajia.

Esimerkiksi Ekan myyjän koko kuukauden palkka voi olla kaksi kertaa pienempi kuin Eero Rantalan tuorein palkan korotus ja 13–14 kertaa pienempi kuin Rantalan kuukausipalkka, kun Rantalan asuntoja autoetua ei oteta lukuun. Mutta jos Ekan myyjän menotkin ovat suhteessa yhtä paljon pienemmät kuin Rantalan menot, niin hänhän on suhteessa yhtä hyvätuuloinen kuin Rantala.

Tulohan eivät Viinaseen suhteellisuusteorian mukaan ole ratkaisevia, vaan menot.

Neuvostoliiton kaupan puolesta työttömyyden torjumiseksi

Viime kuukausina on väitely siitä, supistuu NL:n kauppa vai ei. Tosiasia on, että riittämätön tuonti Neuvostoliitosta on merkinnyt vientimahdollisuuksien ja samalla NL:n kaupan työllisyysvaikutusten supistumista.

Kyse ei ole vain tulevaisuutta koskevasta uhkasta. Oheisen tuloksen (kuvio ja taulukko) mukaisesti kokonaisvaikutus työllisyyteen oli vuonna 1981 185000 työpaikkaa, kun se tänä vuonna näyttää jäävän alle 140000 työpaikan.

Työllisyysvaikutus on supistunut vuoden 1981 huippuun verrattuna yli 45000 työpaikkaa. Uhkana on, että lisämenetys on vuonna 1987 38000 työpaikkaa. Mikäli näin käy, vuosien 1982—87 menetys on yhteensä yli 80000 työpaikkaa.

Vuotta 1987 koskeva arvio perustuu marraskuussa 1986 tiedossa oleviin ratkaisuihin. Lop-

puvuoden ja vuoden 1987 päätökset muuttavat tilannetta, jos Suomella on valmiutta riittävään tuontiin lisäämiseen NL:sta. Myös kehitys kansainvälisessä taloudessa, esimerkiksi öljyn maailmanmarkkinahinnan nousu, voi vaikuttaa tilanteeseen.

Vuosien 1977—79 suurtyöttömyyden jälkeen työllisyystilanne koheni Suomessa jonkin verran vuoden 1979 lopulla ja vuosina 1980—81. Työttömyys pysyi silti korkeana nämäkin nousuhanne vuodet.

Unohtuksiin on hyvin yleisesti haluttu painaa se tosiasia, että vuosina 1980—81 NL:n kauppa laajeni voimakkaammin, kuin koskaan 1950-, 1960- tai 1970-luvuilla. Tuo laajeneminen toi kahdessa vuodessa Suomeen laskelman mukaan välittöminä vaikutuksina 55000 työpaikkaa ja kerrannaisvaikutukset huomioiden 82000 työpaikkaa (katso kuvio ja taulukko). Jollei

tätä laajenemista olisi tapahtunut pahojen työttömyystalvien 1978 ja 1979 suurtyöttömyys olisi jatkunut koko ajan.

Nyt kun NL:n kaupan korkeasta tasosta ei riittävästi ole huolehdittu, sitä etua, joka Suomelle NL:n kaupasta on, on menetetty ja tämä on lisännyt työttömyyttä.

Verohelpotuksia suuryrityksille on perusteltu työllisyyden parantamisella. Niistä puhuttaessa on yleisesti haluttu unohtaa se, että keskeinen tekijä työllisyystilanteen kohentamiseen loppuvuodesta 1979 ja vuosina 1980—81 oli Neuvostoliiton viennin voimakas kasvu. Keskeisesti juuri tästä syystä voidaan asettaa näiden samoin kuin muiden suuryrityksille annettavien uusien verohelpotusten perustelut kyseenalaiseksi.

Avainkysymys työttömyyden alentamisessa on kampaillu Suomen ja Neuvostoliiton kau-

Pekka Tiainen toimii tutkijana työvoimaministeriössä.

pan ja muun taloudellisen ja teknologisen yhteistyön laajentaminen. Yhtä tärkeää on suurille pääomavaltaisille yrityksille annettujen verohelpotusten purkaminen. Näin saadaan varoja työllisyyttä edistäviin toimenpiteisiin ja pienituloisten toimeentulon parantamiseen.

Pekka Tiainen
Erikoistutkija
Työvoimaministeriö

Neuvostoliiton kaupan työllisyysvaikutus

	välitön	kokonais
79 1978	77700	116500
80 1979	68500	102800
81 1980	89400	134100
82 1981	123500	185300
83 1982	118000	177000
84 1983	114800	172200
85 1984	93200	139800
86 1985	104900	157300
87 1986	93300	139900
88 1987	67900	101800

Välittömässä vaikutuksessa otetaan huomioon työpaikat NL:oon toimituksia tekevässä tuotannossa ja tämän tuotannon ostot muilta. Kokonaisvaikutuksessa otetaan huomioon lisäksi välilliset kansantalouteen.

NL:n kaupan työllisyysvaikutus — Tiainen P. 11/86, työpaikkaa

terttu

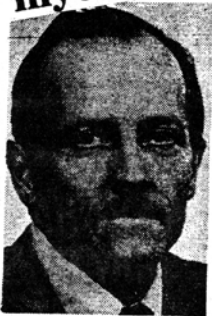

Suomen ja Neuvostoliiton välisen tuotannollisen yhteistyön kehittämiseen on rajattomat mahdollisuudet. Kuvamme on Otanmäestä, jossa Rautaruukki tekee yhdessä neuvostoliittolaisten kanssa erikoisjunavaujuja.

Valtaa on muistetaanko myös vastuu

Tiistai 21. 10. 1986 **POHJOLAN TYÖ 11**

...työllisissä parissa. Pohjoisella Suomessa kaunutta myöten on lupa odottaa, että budjetti on nimensä mukaisesti pahenevaa työttömyyttä edes jossain määrin helpottava. Siihen käytetyillä miljardoilla voidaan vaikuttaa parantavasti monen perheen huolen täyttämään elämäntilanteeseen. Erään ennakkotiedon mukaan Pohjois-Suomi on saamassa mm. suurehkon summan rahaa käpyjen keräykseen. Siitä vaan kainuulaiset ja muut Pohjois-Suomen työttömät "käpykaartiin".

AARNO VON BELL

ILOSANOMA TYÖTTÖMILLE

Kansanedustaja Aarno von Bell kirjoitti taannoin otsikolla, "Valtaa on — muistetaanko myös vastuu". Niin kuin ylläolevasta lainauksesta ilmenee hän ilmoittaa suuren ilosanoman pohjoissuomalaisille työttömille. Rahaa osoitetaan käpyjen keräykseen. Tästä päi-

västä alkaen ei työttömillä ole mitään häjätä. Hän huudahtaa riemuissaan: "Siitä vaan kainuulaiset ja muut Pohjois-Suomen työttömät käpykaartiin".

Tulee aivan paha olo — eikä tiedä itkiskö vai naurais. Ilmeisesti ei Bellinkään kalloon mene todellisuus

muuten, kun hänen pitäisi varattomana olla joku talvi oravan eväillä "käpykaartissa". Ei ole ihme, jos työttömien asiat ovat hoitamatta. Niin. Valtaa heillä on — mutta eivät muista vastuuta.

Jeesus sanoi aikoinaan: "Isä anna heille anteeksi sillä he eivät tiedä mitä tekevät".

Sokli ja Kuola luo valoa Lapin työttömyyteen

Lapin työttömien toimikunta ja Sokli-liike ovat kamppailleet jo pitkään Soklin kaivoksen avaamisen puolesta ja laajan suomalais-neuvostoliittolaisen yhteistyön aikaansaamiseksi Kuola-projektissa. Molempien hankkeiden ympärillä on viimeaikoina tapahtunut selvää etenemistä. Soklin kaivoksen avaaminen mahdollisesti jo vuonna 1990 näyttää todennäköiseltä ja Kuola-projektin neuvottelutahit tiivistyy.

Soklin fosfaattiesiintymä Koillis-Lapissa on Euroopan suurin ja fosforipitoisuudeltaan korkeatasoinen. Ensimmäinen selvä edistysaskel otettiin, kun Kemira osti viime talvena Rautaruukilta Soklin kaivosoikeudet. Sen jälkeen Kemira on tehnyt omia tutkimuksiaan alueella, jotka se saa valmiiksi vuoden kuluessa.

Kemira kaavailee Soklin käynnistämistä 5-7 miljoonan tonnin vuosilouhinta-asteella. Tällaisen rikastamon toiminta työllistäisi suoraan pysyvästi arviolta 400 henkeä. Heijastusvaikutukset toisivat tämän lisäksi Lappiin 150 pysyvää työpaikkaa.

Kemira kaavailee myös fosforihapotehtaan rakentamista Sokliin, koska pelkän rikasteen kuljetaminen maan muihin tehtaisiin ei kannata. Fosforihapotehdas lisäisi edelleen pysyvien työpaikkojen määrää.

Fosforihapoa käytetään lannoitteiden valmistamiseen. Tällä hetkellä Suomessa toimii ainoastaan Siilinjärven kaivos, joka tuottaa puolet maan tarvitsemasta raaka-aineesta. Soklin avaaminen tekisi Suomesta omavaraisen fosfaattiraaka-aineen suhteen ja mahdollistaisi myös viennin. Kemira tähtääkin Soklin kaivoksen tuotannon pääosan viemiseen Neuvostoliittoon ja Länsi-Euroopan maihin.

Sokli heti käyntiin

Lapin Sokli Nyt -liike tervehtii ilolla Soklin etenemistä. Ilman Sokli-liikkeen jo yli kymmenen vuotta jatkunutta kamppailua se olisi tuskin ollut mahdollista.

Sokli-liike ei hyväksy vitkuttelua kaivoksen avaamisessa. Tämän takia se painosti työvoiministeri Leppäsen ministeriön valtuuksella allekirjoittamaan sopimuksen kaivoksen avaamisesta valmistelevien töiden käyntiin-

Kuola-projekti on kaksi kertaa Kostamus

Kuola-projektin mittasuhteet ja yhteistyömahdollisuudet ruvetaan vasta nyt Suomessa ymmärtämään. Sillä seikalla, että Ruotsi ja Norja ovat olleet erittäin kiinnostuneita yhteistyöstä Neuvostoliiton kanssa ei ole näyttänyt kiinnostavan Suomen ulkomaankaupan johtoa suuremmin. Vakavat neuvottelut on saatu käyntiin vasta jokin aika sitten.

Neuvostoliiton tarkoituksena on Kuola-projektilla ruveta Kuolan niemimaan malmivarojen kokonaisvaltaiseen hyödyntämiseen. Tämä tarkoittaa vanhojen kaivosten ja tuotantolaitosten uusimista ja uusien rakentamista. Kyse on monien sellaisten metallien ottamisesta hyötykäyttöön, jotka jäävät nyt fosfaatin tuotannossa käyttämättä. Yhteistyöhankkeena Kuola-projekti on ehkä kaksi kertaa Kostamusluokkaa.

Suomalaisille on mahdollisuus päästä mukaan näihin rakennushankkeisiin ja laiteoimintuksiin. Neuvostoliitto on esittänyt myös tuotantolaitoksien rakentamista Suomen puolelle kompensatiopohjalla. Yksi mahdollisuus on rakentaa Kemi-Tornio alueelle alumiinioksiditehdas, joka käyttäisi raaka-aineenaan Kuolan valtavia Nefeliinivaroja.

Helsingissä 21. 11. käynyt Lapin nuorten työttömyyslähetysoisitt poliittisen tason työryhmän muodostamista Kuola-projektia edistämään.

Kuola-projektin ja Soklin myönteiset vaikutukset työllisyyteen heijastuisivat Lapin lisäksi koko maahan. Työttömien toiminnalla on nyt todella realistisia kamppailukohteita joiden toteutumisen eteen pitää voimistaa työtä.

Valtaus tehosi: Leppänen taipui sopimukseen

Perjantaina 21. 11. klo 12.47 Lapin nuorten yli kaksikymmentähenkkinen työttömyyslähetysoisitt valitsi ministeri Urpo Leppäsen paikalla ollessa työvoiministeriön. Leppäselästä viadittiin ainaisten lupauten sijasta nimeä sopimukseen Soklin kaivoksen avaamisesta valmistelevien töiden

aloittamiseksi. Runsaan tunnin kuluessa valtuksen alkamisesta Leppänen taipui panemaan nimensä sopimukseen.

Heti valtuksen alussa Leppänen ilmoitti, että hän ei voi allekirjoittaa minkäänlaista sopimusta, koska toinen sopijaosaapuoli ei ole virallinen taho. Valtuuden vastaava Tuomo Waaran ilmoitettua, että meillä on aikaa odottaa allekirjoitusta vaikka kuinka kauan, perääntyi Leppänen ja teki sopimuksesta oman luonnoksen jota valtaajat korjasivat kertaalleen, ennen kuin se allekirjoitettiin.

Helsingiläiset saivat välittömästi tiedon valtuksen käynnistymisestä. Työvoiministeriön viidennen kerroksen ikkunoista ripustettiin kaksi banderollia, joissa luki: "TVM VALLATU" ja "SOKLI HETI". Samalla käynnistyi myös valtuudesta kertovan lentolehtisen levitys TVM:n edessä. City-radion kuuntelijat saivat seurata valtuksen alkuehtia suorana lähetyksenä.

Perustuslain rikkojat oikeuteen

Eduskuntaryhmien puheilla käydessä lähetysoisitt vaati työllisyyssain käsittelyn kiirehtimistä ja hallituksen esityksen korjaamista. Työtä on osoitettava kaikille alle 25-vuotiaille nuorille vähintään vuodeksi kerrallaan kokopäiväisesti, Lapin nuoret vaativat.

Samalla eduskuntaryhmille ilmoitettiin, että ellei eduskunta käsittele työllisyyssain ja tee siitä perustuslakia vastaavaa haastetaan ministereiden lisäksi vastaanharavat kansanedustajat oikeuteen perustuslain rikkomisesta.

Työttömyysturvan osalta Lapin nuoret vaativat peruspäivärahan nostamista heti 100 markkaan, sen verottamisesta luopumista ja päivärahan maksamista jokaiselta viikonpäivältä ilman karenssiäiköja.

Lähetysoisitt mielestä Suomen tulee lopettaa vitkuttelu Kuola-projektissa ja toimia aloitteellisesti sen puolesta, että maamme pääsee laajasti mukaan hankkeeseen. Lähetysoisitt vaatikin eduskuntaryhmiltä ja hallitukselta poliittisen työryhmän muodostamista hanketta edistämään.

Helmikuussa kontrollilähetysoisitt

Lähetysoisitt ilmoitti eduskuntaryhmille ja Leppäselä, että ensi vuoden helmikuussa Lapista tullaan paljon suuremmalla porukalla tarkastamaan onko annettut lupaukset pantu toimeen.

Lähetysoisitt järjestämisestä vastannut Lapin Sokli Nyt -liike aikoo käynnistää jo helmikuuta ennen jatkotoimintaa Soklin avaamiseksi Lapin työttömyyttä vastaan. Eniten on keskusteltu työvoimatoimistoihin ja siellä käyviin työttömiin kohdistuvista kampanjoista.

Lapin nuorten työttömyyslähetysoisitt oli suuri voitto ja uusi askel työttömyyden vastaisessa kamppailussa. Näkyvällä suoralla

lain painostustoiminnalla saavutettiin nopeasti tulos: työvoiministeri allekirjoitti sopimuksen vastaajien kanssa. Tulosta parantaa vielä se, että sopimuksen sisältöä ei voi syyttää kompromissista.

Kun Lapin työttömyys on kaksinkertaista muuhun maahan verrattuna, on selvä, että Lapin nuoret siirtyvät ensimmäisenä käyttämään kovempaa painostustoimintaa. Puheisiin ja tyhjiksi osoittautuviin lupauksiin on nyt kertakaikkisesti kyllästetty. Vaviskoot ne työttömyyttä huonosti hoitavat herrat Keith Lapin nuorten työttömyyslähetysoisitt seureaavaan kerran puhuttelemaan.

Juha Kajaniemi

Pääministeri Kalevi Sorsa puhui suuria keväällä 1983. Tekoja lupauten täyttämiseksi saa hakea suurennuslasilla. Mikroskooppikin olisi hyviä tarpeeseen.

Petetyt lupaukset

Edellisten eduskuntavaalien alla suuressa vaalikeskustelussa pääministeri Kalevi S o r s a puhui suuria. Hän lupasi, että jos demarit pääsevät jatkamaan hallituksen johdossa, alle 20-vuotiaiden työttömyys poistetaan kokonaan. Alle 25-vuotiaiden työttömyyden Kalevi lupasi lyhentää korkeintaan vuoteen. Yli kaksivuotinen työttömyys siirtyy kokonaan historiaan, pääministeri uhoi.

Eivätkä muutkaan hallituspuolueet olleet huonompia. Jokainen muistaa SMP:n uhon Katsotaanpa tilastoja.

	huhtikuu 1983	huhtikuu 1986	muutos
Työttömät työnhakijat	142 775	155 179	+ 12 404
työttömyyseläkkeellä	28 389	59 481	+ 31 092
yhteensä	171 164	214 660	+ 43 496

Näin hallitus on "vähentänyt" työttömyyttä. Entäpä alle 20-vuotiaat ja pitkäaikaistyöttömät?

Alle 20-vuotiaat työttömät	13 646	13 368	- 278
Alle 25-vuotiaat, yli vuoden työttömyys.	ei tilastoa	885	
Yli kahden vuoden työttömyys	5 441	3 577	-1 864

Kortistoissa on ainakin 17 830 sellaista työtöntä, joita ei pääministerin lupauksen mukaan pitäisi olla enää olemassakaan!

Ja jotta Sorsa, Väyrynen ja Vennamo voisivat edes jollakin tavalla selitellä pitäneensä lupauksensa, työttömiä ja työttömyyseläkeläisiä olisi oltava ainakin 50 000 nykyistä vähemmän.

Lupaus työttömyyden puristamisesta kaikissa kunnissa alle 10 prosentoin on kokenut saman kohtalon. Huhtikuussa 1986 Itä- ja Pohjois-Suomesta ei löytynyt montakaan kuntaa, jossa työttömyys olisi ollut alle tuon luvun.

työttömyyden poistamisesta muutamassa kuukaudessa. Keskupkin kantoi kovasti huolta työttömyyden kasvusta. Hallitusohjelmassa puolueet lupasivatkin vähentää työttömyyttä ja mm. rajata työttömyyden kaikissa kunnissa alle 10 prosentoin.

Näin siis huhtikuussa 1983. Millainen oli tilanne huhtikuussa 1986, kun Sorsan-Väyrysen-Vennamon hallitus oli lunastanut lupauksiaan kolmen vuoden ajan kokoomuksen suosiolla avustuksella, Viinasen ja Hännisen siunauksella?

Kuvan täydentämiseksi vertaamme vielä avoimien työpaikkojen määrää. Huhtikuun lopussa -83 työvoimatoimistoista löytyi 14 680 avointa työpaikkaa, kolme vuotta myöhemmin enää 12 998 eli 1682 vähemmän.

On mielenkiintoista nähdä, mitä hallituspuolueet ja niiden konsensus-politiikalle tukensa antaneet oppositiovoimat lupavat työttömille nyt eduskuntavaalien alla. Näitä lupauksia kuunnellessaan työttömät voivat huuhkua "Pettäjän tietä". Herrojen suurilla sanoilla ei vuokria eikä ruokalaskuja makseta.

Osallistuminen Kuola-projektiin toisi Lappiin tuhansia pysyviä työpaikkoja.

"Teemme itsellemme tekemistä"

On masentavaa olla työtön. Niin masentavaa, ettei jaksakaan omia oikeuksia puolustaa. Päivät kuluvat kadulla käveleminen, suunnitelmien, jotka eivät toteudu, turhautumiseen.

Oulussa työttömien toimikunta on yhdessä Kansan Raittiusliiton piirin kanssa ruvennut murtamaan tätä masennusta ja sen kautta aktivoimaan työttömiä puolustamaan omia oikeuksiaan.

Työtön tarvitsee työtä, mutta kun sitä ei ole, Oulun työttömien toimikunta on yhdessä KRL:n piirin kanssa ryhtynyt järjestämään työttömille virikkeitä, yhdessäoloa ja harrastusmahdollisuuksia.

Tekeminen on työttömälle terapiaa. Siitä saa voimaa, jonka avulla jaksaa paremmin ajaa omia etujaan.

Koska ei työttömistä pidä kukaan huolta, ei esimerkiksi ammattiyhdistysliike, sanoo työttömien viriketoimintaa vetävä Jukka Luttinen.

Oulun työttömät ovat jo lähelle useita kirjelmia kaupungin päättäjille. Vastikään käytiin lähetystönä kaupungin herrojen puheilla vaatimassa askarteluverstasta, ja se luvattiinkin, jo ensi vuodeksi.

Myös viime perjantain valtakunnallisessa työttömien lähetystössä eduskuntatalolla oululaiset olivat mukana vaatimassa sadan markan työttömyyspäivärahaa ja työllistämismelvoitetta valtiolta.

— Leivästä, lihasta ja kalasta pitäisi saada pois liikevaihtovero, lisää tavoitteisiin Jukka Luttinen. — Ja mainonta pois elintarvikkeista. 7 miljardia mence mainontaan, ja kuluttajathan sen maksaa. Jos nämä olisivat pois, jäisi siinäkin enemmän työttömälle käteen.

Sillä pahinta on se, kun varaa ei ole edes ihmisarvoiseen elämään.

Askarteluverstas

Oulun työttömien toimikunta on ollut olemassa vuosikausia. Väliin on toimittu vilkkaammin väliin hiljaisemmin.

Viime keväänä Kansan Raittiusliiton Oulun piirijärjestössä heräsi ajatus askarteluverstaasta. Tänä syksynä työttömät keräsivät nimiä adressiin verstaan puolesta.

— Mentiin baareihin, päihdeongelmaisten asuntoloihin ja muualle työttömien keskuuteen, kertoo Jukka Luttinen.

Viikko sitten luovutettiin kaupungin johdolle 665 työttömän ja päihdeongelmaisen allekirjoittama adressi, jossa vaaditaan kaupungilta askarteluverstasta. Kaikkiaan Oulussa on noin 3800 työtöntä.

Verstaassa "ongelmahmisset", kuten Jukka Luttinen sanoo, voivat tehdä käsitöitä, jotka joko myydään tai jäävät teki-jöille itselleen. Motivaatiota lisääsi ahkeruusraha, joka voisi olla 15–20 markkaa. Verstaassa voitaisiin myös antaa ammatinvalinnanohjausta.

Samantapaisia työpajoja on jo eräissä muissa kaupungeissa.

Lentopalloa ja tapaamisia

Sillä välin kun odotellaan kaupungin johdon toteuttavan lupauksensa, työttömät järjestävät itselleen muuta tekemistä. Lentopalloa pelataan joka keskiviikko ja ennen sitä kokoonnutaan viikotapaamisiin.

— Syksyn ensimmäisessä kokouksessa oli kolme paikalla, vii-

me kokouksessa oli 19 ja lentopallossa 14, kertoo Jukka Luttinen. Suuri osa on eri ihmisiä lentopallossa kuin kokouksissa.

Kokousten osanottajamäärä on kasvanut koko ajan, mikä kertoo toiminnan kiinnostavan työttömiä. Ensimmäisen toimintakauden, lokakuun, aikana oli kaikkiaan mukana 50 ihmistä.

Kokouksissa tarjotaan kahvia ja leipää, ja niissä käsitellään ajankohtaisia, työttömiä kiinnostavia kysymyksiä, kuten työttömyysturvaa ja toimeentulotukea.

— Välillä pyydetään asiantuntijoita paikalle, välillä selvitetään asioita keskenämme, laaditaan ajatuksia ja avustusanomuksia.

Tutkimusta

Paraikaa Oulun työttömät täyttelevät omia kyselylomakkeita. Toinen on työttömien itsensä laatima, ja siinä kysellään työttömän tilanteesta ja toiveista. Toinen on Kansan Raittiusliiton Oulun piirin kysely, jossa tiedustellaan kiinnostusta erilaisiin harrastuksiin.

Kun lomakkeet on palautettu, kokoontuu idearyhmä niitä käsittelemään. Tässä idearyhmässä ovat mukana kaupungin raittius-toimen johtaja, työvoimapiirin tarkastaja, nuorisotoimiston, KRL:n Oulun piirin ja työttömien edustajat. Sen tehtävänä on keksiä virikkeitä ja ideoita työttömien toimintaan ja se myös seuraa viriketoiminnan kehitymistä.

Joulukuun alussa työttömät ovat menossa virkistysmatkalle Haaparantaan ja pian sen jälkeen järjestetään ohjelmallinen pikkujoulu. — Se piristää aktiiveja, että jaksaa toimia, sanoo Luttinen. Toimikunta maksaa kulut.

Ei alkoholia

Oulun työttömien toiminnan uusi nousu alkoi siitä, kun Kansan Raittiusliitto tuli mukaan. Se on tukenut taloudellisesti ja antanut vetoapua.

Jukka Luttinen ei itse ole työtön, hän on ollut työkyvyttömyyseläkkeellä jo 10 vuotta, 24-vuotiaasta. Taloudellisesti hänen asemansa on vähintään yhtä huono kuin työttömän. Kuukausieläke on 1 828 markkaa sama kuin kansaneläke.

Luttinen on tuurailut eläkeläin ja oman sairautensa sallimissa rajoissa päihdehuollon työntekijänä. Eläke kun ei riitä perheellistä elättämään ja vaimokin on pitkäaikaistyötön.

Päihdehuollossa Luttinen on tavannut paljon pitkäaikaistyöttömiä. — Kun on pitkään työttömänä, turhautuu ja hakee lohtua

alkoholista vaikeaan elämäntilanteeseen, kuvailee Luttinen.

Oulun viriketoiminta on lähtenyt liikkeelle nimenomaan työttömien ja päihdeongelmaisten yhteisenä toimintana. Toiminta on raitista, kokouksissa ja illanvietoissa ei tarjota alkoholia.

Miten työttömät suhtautuvat mukana olevaan raittiusjärjestöön?

— Sitä vierastetaan, nähdään yleensä kielteisenä. Mutta se on osattava ottaa hienovaraisesti mukaan, ei saa tyrkyttää. Alkoholi on arka asia. Usein raittiusjärjestö ymmärretään väärin, että se syyttääsi jotakuta. Todellisuudessa se ei tarkoita sitä.

— KRL on ollut tärkeä auttaja, ilman sen apua ei olisi päästy alkuun, kiittää Luttinen.

Riitta Viitalainen

Kuvat:
Tuulikki Holopainen

**ERIKOISHAMMAS-
TEKNIKKO
ALLAN
HARTIKAINEN**
P 662 14

**Vakuutusyhtiö
TURVA**

Kotka, Kotkankatu 18

**VIKMANN
HAUTAKIVI-
HAKKAAMO**
KYMIN ASEMA
P. 816 84

PUKIMON EDULLISET TARJOUKSET

MIEHILLE

Pukuja . . . alk. 395.-

Irtotakkeja . alk. 195.-

Flanellipaitoja alk. 59.-

Neulepaitoja alk. 124.-

Toppahousuja
olkaimilla . alk. 178.-

Lisäksi NAISILLE
edullisia
takkeja ja muita
ulkoiluasuja

Tervetuloa

KOTKAN PUKIMO
KAUPPAKATU 3

TYÖTTÖMIEN VALTUUSKUNTA:

100 MARKAN PERUSPÄIVÄRAHA JOKAISelta TYÖTTÖMYYSpäIVÄLTÄ

Eduskuntaryhmien puheilla käynyt valtakunnallinen työttömien valtuuskunta vaati peruspäivärahan nostamista 100 markkaan ja sen maksamista jokaiselta viikon päivältä. Puheenjohtajansa Reino Leinosen johdolla eduskunnassa käyneet työttömät kiirehtivät myös työttömyyseläkeikarajan alentamista takaisin 55 vuoteen.

Työttömien valtuuskunnan mielestä ei ole oikein, että peruspäiväraha pidetään alempana kuin sosiaalitoimistojen maksama toimeentuloturva. Työttömät esittivätkin lapsikorotuksen nostamista 20 markkaan ensimmäisestä ja 15 markkaan jokaisesta

seuraavasta lapsesta.

Kaikki korotukset ja myös itse peruspäiväraha pitäisi työttömien mielestä sitoa ansiotasoindeksiin ja työttömyysturvaa maksaa jokaiselta työttömyyspäivältä. Työttömät esittivätkin ns. tarveharkinnan poistamista laista kokonaan samoin kuin muiden peruspäivärahan maksamista koskevien rajoitusten.

Myös karenssit ja määräs "olla työmarkkinoiden käytävissä" on työttömien valtuuskunnan mielestä poistettava laista. Osa-aikatyöhön joutuneiden työttömyyspäivärahaa on lisäksi maksettava rajoituksetta koko osa-aikatyön kestoajalta.

Työllistämismelvoite lakiin

Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta arvosteli hallituspuolueita siitä, ettei eduskunnan käsittelyssä parhaillaan olevaan työllisyyslakiin ole sisällytetty perustuslain edellyttämää työllistämismelvoitetta.

Lakisytystä onkin työttömien mielestä korjattava siten, että lain avulla hallitus voidaan velvoittaa järjestämään nopeasti työtä kaikille sitä haluaville ja vailla oleville.

Eduskuntaryhmien edustajien vastaukset

Sosiaalidemokraattista eduskuntaryhmää edustanut kansanedustaja Tuula Paavilainen esitti ympäripyöreästi, että SDP:n eduskuntaryhmä kantaa suurta huolta työttömien toimeentuloturvasta ja hän tulee lähetyksen kirjelmän esittämään SDP:n eduskuntaryhmän käsiteltäväksi.

Keskustapuolueen eduskuntaryhmän puolesta kansanedustaja Hannu Kemppainen syytti SAK:ta ja muita ammatillisia keskusjärjestöjä siitä, että ne eivät ole huolehtineet tulopoliittisessa kokonaisratkaisussa työttömien peruspäivärahan korottamisesta. Hän totesi, että kesken tulopoliittisen sopimuskauden ei voida työttömien vaatimia parannuseksityksiä ottaa huomioon. Hän kehotti työttömiä kääntymään SAK:n ja muiden ammatillisten keskusjärjestöjen puoleen.

Kokoomuksen eduskuntaryhmän edustajana kansanedustaja Sakari Valli ilmoitti, että hän tulee lähetyksen esittämän kirjelmän viemään eduskuntaryhmän käsiteltäväksi ja se päätetään mihin toimenpiteisiin se ryhtyy kirjelmän johdosta.

SKDL:n eduskuntaryhmän puolesta kansanedustaja Pekka Leppänen sanoi, että SKDL:n eduskuntaryhmällä on parannuseksityksiä työttömyysturvakiin eduskunnassa. Myös hän lupasi kirjelmän viedä eduskuntaryhmän käsiteltäväksi ja päätettäväksi.

SMP:n eduskuntaryhmää edustanut Pentti Skön ilmoitti olevansa henkilökohtaisesti lähestymisen kannalla. Hän purki voimakkaasti kiukkuaan SDP:n ja Kepun johtoa vastaan sen joh-

dosta, että ne pakottavat SMP:n ryhmän toimimaan hallituksen huonojen lakiesitysten puolesta. Hän sanoi harkitsevansa, että eduskunnassa painaa työttömyysturvain käsittelyn yhteydessä "punaista nappia", olkoopas siten seuraukset mitkä tahansa.

Hän lupasi viedä esityksemme eduskuntaryhmän käsiteltäväksi ja esittää, että hallituspuolueiden kesken aloitetaan neuvottelut työttömyysturvakiin eduskunnassa tehtävistä korjauksista. Myös Skön arvosteli ammattiyhdistysliikettä siitä, että se ei huolehdi tuporatkaisujen yhteydessä pitkäaikaistyöttömien työttömyysturvaa parantamisesta.

Demokraattisen Vaihtoehdon puolesta lähestyksen otti vastaan ryhmän puheenjohtaja Ensio Laine ja kansanedustaja Marjatta Stenius-Kaukonen. Ensio Laine vastauksessaan ilmoitti, että Demokraattinen Vaihtoehto on tehnyt eduskunnalle rinnakkaisaloitteen työttömyysturvain uudistamiseksi. Hän sanoi, että eduskuntaryhmä on lakiesitystä tehdessään huomioinut Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan jo aiemmin esittämät vaatimukset. Hän korosti sitä, että eduskunnassa eduskuntaryhmien välillä voitaisiin sopia lakiin tehtävistä parannuksista. Laine lupasi, että eduskuntaryhmä toimii lähetyksen tekemien esitysten toteuttamisen puolesta.

Muita eduskuntaryhmiä ei ollut lähetystä vastaanottamassa. Työttömillä on syytä jatkaa taistelua työttömyysturvakiin tehtävien parannuseksitysten puolesta. Vastassa on voimakas rintama, joka on saatava muuttumaan työttömien vaatimuksille suopeaksi.

Eduskuntaryhmille

Eduskunnan sosiaalivaliokunta edellytti 12. 12. 85 lausunnossaan hallituksen huolehtivan siitä, että peruspäivärahaa ja ansioon suhteutettua työttömien päivärahaa saavien pitkäaikaistyöttömien asemaa parannetaan. Tässä tarkoituksessa edellytettiin peruspäivärahan tasokorotuksen suorittamista. Eduskunnalle käsiteltäväksi annetussa työttömyysturvakiesityksessä hallitus ei ole noudattanut eduskunnan antamaa velvoitetta. Ylimpänä päättävänä elimenä eduskunnan olisi nyt jämäkästi hoidettava tahtonsa toteutumisen ja peruspäivärahan tasokorotus suoritettava.

Nykyinen peruspäiväraha on pienempi sosiaalitoimistoista annettava toimeentuloturvan tasoa. Pelkän peruspäivärahan ta-

rassa elävät työttömät ovat oikeutettuja saamaan sosiaalitoimistoista toimeentulotukea, kun sitä hakevat. Ei ole oikein, että peruspäivärahan taso pidetään alempana toimeentuloturva. Eduskunnan tulee nyt korjata tämä suuri epäkohta.

Me vaadimme, että

- peruspäiväraha nostetaan 100 markkaan päivältä ja sitä maksetaan jokaiselta viikon päivältä,
- lapsikorotus nostetaan 20 markkaan ensimmäisestä ja 15 markkaan jokaisesta seuraavasta lapsesta,
- peruspäiväraha ja lapsikorotukset on sidottava ansiotasoindeksiin,
- työttömyyseläkeikäraja on alennettava takaisin 55 vuoteen,
- peruspäivärahan tarveharkinta on poistettava laista kokonaan,
- ansiosidonnaisen päivärahan kesto koskevat rajoitukset

on poistettava laista kokonaan,

- laista on poistettava karenssit ja määräs "työmarkkinoiden käytävissä olosta" ja
- osa-aikatyöhön alistettujen työttömyyspäivärahaa on maksettava rajoituksetta koko osa-aikatyön kestoajalta.

Hallituksen eduskunnalle esittämä työllisyyslakisitys ei turvaa perustuslain 6 §:n edellyttämää täystyöllisyysvelvoitteen toteuttamista. Me vaadimme, että eduskunta kunnioittaa perustuslakia jja sen määräämää perusoikeutta kaikille ihmisille saada työtä. Käsiteltävänä oleva työllisyyslaki on säädettävä sellaiseksi, että se velvoittaa hallituksen ryhtymään nopeasti sellaisiin toimenpiteisiin, joiden avulla turvataan kaikille työtä haluaville kansalaisille oikeus työhön.

Helsingissä marraskuun 14 päivänä 1986
Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta

Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan lähetystä eduskuntaryhmien edustajille esittämässä vaatimuksia työttömyysturvain parantamiseen. Kirjelmää esittää eduskuntaryhmille Reino Leinonen.

Hallitus ja tupo-miehet perusturvan kimpussa

Kantelu toi korotuksen työttömyysturvaan

Hallitus ja työmarkkinajärjestöjen huippujohto eivät kaihdaneet laittomuksiakaan työttömiä kurrissaan.

Valtioneuvosto teki 15. 3. 1986 tulopoliittisten ratkaisujen yhteydessä päätöksen, että työttömyysturva korotettaisiin 1. 7. 1986 lukien neljä prosenttia. Käytännössä tämä olisi merkinnyt peruspäivärahan korottamista 2 markalla 80 pennillä.

SAK:n Viinanen ja Hänninen suonasivat päätöksen.

Valtioneuvoston päätös oli kuitenkin — sen lisäksi että se oli suoranaista työttömien pilkkamista — myös laiton. Kansan-

edustaja Marjatta Stenius-Kaukonen kantelu oikeuskanslerille johti siihen, että työttömyysturva korotettiin 7.6 prosenttia. Peruspäiväraha nousi 75 markkaan.

Korjaus johtui työttömyysturvalain 25. pykälästä, jonka mukaan työttömyysturvan peruspäiväraha ja lapsikorotuksia on muutettava palkkatason muutosta vastaavassa suhteessa.

Tilastokeskuksen palkansääntöjen ansiotasoindeksi mukaan palkat nousivat 1985—1986 yli kuusi prosenttia. Työttömyysturvan 70 markan peruspäiväraha alettiin maksaa vuoden 1985

alussa ja korotus luvattiin 1. 7. 1986. Rästissä oli siten puoleentoista vuoden korotustarve, maalaisjärjellä laskien kymmenisen prosenttia.

Ja tupo-herrat aikoivat kuitata asian neljällä prosentilla! Onneksi työttömällä on vielä puolestajaisia eduskunnassa.

Härskin lisänsä työttömyysturvan korotuskiemuroihin antoi sosiaaliministeri Matti Puhakka (sodem), joka yritti ottaa oikeuskanslerin vaatimuksesta tehdyn korotuksen omiin nimiinsä. Vieläkö joku ihmettelee, miksi kansa ei luota poliitikkoihin?

Kuvassa Eduskunnan Sosiaalivaliokunnan jäsen kansanedustaja Marjatta Stenius-Kaukonen kuuntelemassa työttömien valtuuskunnan puheenjohtaja Leinosen kantaa hallituksen lakiesityksiin.

Työvoimaministeri Leppänen sanoo:

TYÖLLISYYSTILANNE ON HALLINNASSA

Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan lähetystö esitti vaatimukset myös työvoimaministeri Urpo Leppäselle. Kirjelmässä huomautetaan, että nykyinen hallitus toimikautensa alussa lupasi alle 20-vuotiaiden työttömyyden poistaa kokonaan, 20—25-vuotiaiden kestoajan lyhentää enintään yhteen vuoteen ja yli 25-vuotiaiden enintään kahteen vuoteen. Edelleen huomautettiin, että hallitus lupasi työttömyyttä nopeasti vähentää ja jopa sen poistaa.

Lähetystö totesi, että hallitus ei ole lunastanut lupauksiaan, vaan on toimenpiteillään aiheuttanut työttömyyden lisääntymisen. Hallitusta moitittiin siitä, että se ei enää edes aseta tavoitteeksi työttömyyden vähentämistä ja viitattiin ensi vuoden valtion budjettiesityksen perusteluihin.

Ministeri Leppänen vastauksessaan yritti todistaa, että hallitus on hoitanut hyvin työllisyysasiat ja antoi ymmärtää, että te turhaan olette asiasta valittamassa. Lähetystölle hän pitkään selitti, että työttömyyseläkäläisiä (joita on yli 60 000) ei saa laskea työttömyystilastoihin. Näin työllisyystilanne saadaan näyttämään paljon paremmalta. Tosiasia kuitenkin on, että työttömyyseläkäläiset Tilastokeskus laskee työttömiksi ja myös hallitus

käyttää näitä tilastoja laskelmissaan. Vain työvoimaministeriö on ottanut toisenlaisen käytännön jättämällä tilastoista työttömyyseläkkeellä olevat pois saadakseen työllisyystilanteen paremman näköiseksi. Työttömyyseläkäläiset kuuluvat työttömiin.

Lähetystö esitti ministeri Leppäselle nopeita toimenpiteitä tuonnin turvaamiseksi Neuvostoliitosta, ettei uhkaamassa oleva idänkauppa pääsisi romahtamaan ja siten aiheuttaisi joukko-työttömyyden kasvua.

Leppänen väitti, että idänkauppa ei tulla tasapainottamaan sinne tapahtuvan viennin vähentämisen avulla. Hän sanoi sellaisten puheiden olevan perättömiä, että hallitus aikoo supistaa venttiä. Kun ministerille viitattiin eräiden ministeriöiden asiasta annettuihin lausuntoihin hän sanoi, että "älkää te usko yksitysten ministeriöiden lausuntoihin — alkää uskoko Väyrystä".

Työvoimaministeriltä ei saatu minkäänlaisia lupauksia, että työllisyystilanteen parantamiseksi ryhdyttäisiin joihinkin uusiin toimenpiteisiin. Hänen mukaansa asiat ovat hoidossa ja sillä siisti.

Työvoimaministeri Leppänen "kellossa ääni on muuttunut". Työttömyys luvattiin poistaa kuudessa kuukaudessa, mutta

kun hän on kävellyt 3 vuotta ministerihousut jalassa lupaukset ovat unohtuneet. Hänen mukaansa työttömyys ei enää ole ongelma, kun se on hallituksen hoidossa, jossa SMP on mukana. Niinhän se kävi erälle toisellekin työvoimaministerille, joka äityi itse kehuamaan työttömyyden kasvusta huolimatta: "Hän on maailman paras työvoimaministeri". Työttömän ja työmiehen asia unohtuu, kun pääsee itse "lihapatojen" ääreen ja valtaan.

Myös Leppänen vieritti työttömien peruspäivärahan pienuudesta vastuun SAK:lle ja muille ammatillisille keskusjärjestöille. Hän sanoi, että ammattiyhdistysliike olisi voinut huolehtia turoporkausu yhteydessä korotuksesta. Siinä se nähdään, jos ammattiyhdistysliike ei taistele parannuksia vetäytyvät ministerit vastuuta pois.

Lähetystö esitti työvoimaministeriölle, että se aientaisi budjettiin sisältyvien virkojen perustamista, työkohteiden aientamista ja valtion ostojen tilausten tekemistä.

Leppänen torjui lähetystön esittämän hätätyöllisyysbudjettiesityksen valmistelujen aloittamisen tarpeellisuuden, vaikkakin nyt on tiedossa, että ensi talvena työttömyys kasvaa kaikkien aikojen ennätyslukemiin.

Työttömien esitykset eduskunnan käsiteltävänä

Hallitus on vihdoin antanut eduskunnan käsiteltäväksi työllisyyslain uudistamista koskevat ja työttömyysturvalakiin tehtävät muutosesitykset.

Työttömien valtuuskunnan puheenjohtaja Reino Leinonen on ollut kutsuttuna asiantuntijana työttömyydestä kuultavana eduskunnan Laki- ja Talousvaliokunnassa sekä Sosiaalivaliokunnassa. Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan näkemykset ja esitykset lakiesityksiin tehtävistä korjauksista ovat tulleet siten Eduskunnan käsiteltäviin.

Toivomme, että Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan

täystyöllisyyteen velvoittava työllisyyslaki eduskunnassa säädetään ja saatetaan työllisyyslakiin vastamaan perustuslakimme 6 §:n täystyöllisyysveloitetta.

Työttömät ovat vaatineet Eduskunnan käsiteltävänä olevaan työttömyysturvalakiin peruspäivärahan korottamista 100 markkaan jokaiselta päivästä maksettavaksi ja joukon muita työttömyysturvaan parantavia esityksiä.

Eduskunta on asetettu temppeleihin ja nyt odotetaan puheiden sijasta todellisia tekoja täystyöllisyyden ja työttömyysturvan parantamiseksi.

Työttömyysturvaan ei tasokorotusta

Hallituksen budjettiesitys sisältää eräitä lievennyksiä työttömyysturvan saamisen ehtoihin. Työttömien vaatimaa tasokorotusta työttömyysturvan markkamääräin budjetti ei kuitenkaan lupaa.

Muutokset perustuvat periaatepäätökseen, jonka hallitus teki STK:n ja SAK:n johdon päätöksessä palkkaratkaisusta viime keuhalla. Silloin hallitus lupasi, että muutokset tulevat voimaan 1. tammikuuta 1987. Nyt muutosten voimaantuloa on kuitenkin siirretty 1. huhtikuuta 1987 asti.

Hallitus esittää, että alentamattoman ansiosidonnaisen päivärahan maksuaikaa pidenne-

tään 100 päivästä 200 päivään. Sen jälkeen päiväraha pienenee 12,5 prosenttia. Nykyisin päiväraha putoaa 20 prosenttia 100 päivän jälkeen.

Päivärahan alenema poistetaan kokonaan yli 55-vuotiailta. Ansioon sidotun päivärahan enimmäismaksuaika pidentään yli 55-vuotiailla 750 päivästä 900 päivään. Nämä muutokset hyödyttävät hieman työttömyyseläkeikärajan nostamisen seurauksia.

Perusturvaan liittyvää tarveharkintaa luvataan helpottaa. Puolison tulojen vaikutus päivärahan suuruuteen lievenee.

Osa-aikeityä tekevien työttömyysturvaan luvataan parantaa.

TYÖTÖN. MUISTA.

Eduskuntavaalit ovat keuhatavesta. Älä anna harhaan-
nuttua itseäsi. Äänestä vain
sitä ehdokasta jolla on mielestä
antaa oikea vaihtoehto
työttömyyden poistamiseen.

Ei vielä toivoaan
menettänyt

Kehoitamme kaikkia työpaikan omaavia sekä työttömiä huomioimaan ne liikelaitokset ja yhteisöt jotka ovat ilmoituksillaan tehneet mahdolliseksi Karensisänomien ilmestymisen.

Kiittäen jokaista yhteisesti.

**Valtakunnallinen Työttömien Valtuuskunta
Lehti ja tiedoitusjaosto**

Lisäbudjetin tärkein anti:

Miljardin alennus työnantajien SOTU-maksuihin

Eduskunnalle annetun hallituksen lisäbudjettiesityksen merkittävimpiä ja kauaskantoisimpia ratkaisuna on miljardin markan helpotus työnantajien sosiaaliturvamaksuihin. Tähän ratkaisuun verrattuna lisäbudjetin muut kohdat ja määrärahat ovat pelkkää kosmetiikkaa.

Lisäbudjetin perusteluissa arvioidaan, että työnantajien sosiaaliturvamaksun yhden prosenttiyksikön alennus tekee valtiotalouteen ensi vuonna 1 020 miljoonan markan loven.

Sosiaaliturvamaksujen alennukset eivät ole lisäbudjetin ainoa anti yrityksille. Yritysten vientitukeen esitetään yhteensä 35 miljoonan markan lisämäärärahoja. Kokonaan uutena tukimuotona otettaisiin käyttöön yritysten "työhönottotuki", johon vielä tänä vuonna aiotaan upottaa 30 miljoonaa markkaa. Tukea myönnettäisiin hallituksen myöhemmin määräämin perusteiden yritysten lisäessä työvoimaansa.

Teitä ja käpyjen keräystä

Valtion omiin investointeihin esitetään 150 miljoonaa markkaa lisää rahaa. Siitä suurin erä, 32,3 miljoonaa markkaa, käytetään teiden rakentamiseen.

Työllisyysohjelmiin esitetään 70 miljoonan markan lisämäärärahaa. Tästä lisäyksestä huolimatta työvoimaministeriön määräraha sijoitusmenoihin työllisyyden esitämiseksi jää pienemmäksi kuin vuonna 1984.

Työllisyysperusteisiin investointien valtionapuihin esitetään 30 miljoonan markan lisämäärärahaa työvoimaministeriön käyttöön.

Muista valtionavuista mainitaan tärkeimpänä peruskoulujen rakentamislupien valtionosuuskiintiön 40 miljoonan markan lisäys. Siitä aiheutuu tänä vuonna vain 5 miljoonaa markkaa lisää menoja.

Toisena merkittävä työllisyystä tukevana valtionapuna li-

säbudjetin perusteluissa mainitaan 20 miljoonan markan määräraha männyn ja kuusen siementen hankintaan eri käpyjen keräykseen Pohjois-Suomessa.

Ei työllistämismennoita

Hallitus väittää lisäbudjetin vähentävän työttömien määrää 7000 hengellä ensi vuonna aikaisemmin arvioidusta. Sitä mihin tähän lukuun on päädytty, ei kuitenkaan kerrota.

Valtion investointeihin ja hankintoihin annettavien lisämäärärahojen väitetään työllistävän 3 700 henkilöä. Suuri osa näistä määrärahoista on kuitenkin melko rutiinomaisia lisämäärärahoja, jotka olisi todennäköisesti myönnetty ilman "työllisyyslisiä" -meteliäkin.

Työnantajien sosiaaliturvamaksujen alentamiseen ei liity yrityksille minkäänlaista työllistämismennoita, vaikka joissakin sosiaalidemokraattisissa puheenvuoroissa sellaista oli uumoiltu. On

jopa täysin mahdollista, että yritykset käyttävät näin saamansa varat tavalla, joka loppujen lopuksi lisää työttömyyttä eikä vähennä sitä.

Työnantajien sosiaaliturvamaksujen alentaminen on uusi tulonsiirto työtätekeville suuraomalle. Se rahoitetaan loppujen lopuksi työtätekevien verotuksen kautta tai vaihtoehtoisesti sosiaaliturvan kehitystä länkeämällä. Rajoittaessaan työtätekevien kulutuskysyntää tällainen tulonsiirto on omissa pahentamaan työttömyyttä.

Työllisyysmäärärahat polkevat paikallaan

Hallitus ennustaa ennätystyöttömyyttä

Hallituksen budjettiesitykseen liittyvissä talouspoliittisissa arvioissa hallitus ennustaa työttömyyden ensi vuonna edelleen kasvavan. Ensi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä työttömiä on budjettiennusteen mukaan 198 000, enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

Vaikka työttömyys on jatkuvasti pahentunut ja edelleen pahentumassa, työllisyysmäärärahat pysyvät entisellä tasolla ja eräiltä osin jopa alentuvat.

Budjettiin liittyvässä taloudellisessa katsauksessa arvioidaan, että tänä vuonna työttömiä on keskimäärin 181 000, mikä on 18 000 enemmän kuin viime vuonna.

Ensi vuonna työttömiä on ennusteen mukaan keskimäärin 185 000. Ennuste vaikuttaa varsin varovaiselta. Hallituksen budjettiesityksissä on viime vuosina säännönmukaisesti aliarvioitu työttömyyden kasvua. Niinpä hallituksen nyt esittämän

arvion mukaan tänä vuonna työttömiä on 16 000 enemmän kuin hallitus vuosi sitten budjetissaan ennusti.

Ennusteen työttömyysaste on tänä vuonna 6,9 prosenttia ja ensi vuonna 7,1 prosenttia.

Vielä tämän vuosikymmenen lopullakin työttömyysaste on budjetin yleisperustelujen mukaan lähes 6 prosenttia.

Taloudellisessa katsauksessa väitetään, että työllisyysongelmia ei voida ratkaista välittömien

työllistämistoimin. "Työllisyyspolitiikan erityistoimet onkin syytä kohdistaa lähinnä vain nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömiin", katsoo valtiovarainministeri.

Valtion työt vähenevät

Valtion työmäärärahojen työllistettävä työvoima vähenee budjettiesityksen mukaan ensi vuonna edelleen. Ensi vuonna varsinaisilla työmäärärahoilla työllistetään 24 600 ihmistä, kun vielä vuonna 1984 määrä oli 28 500.

Budjetin yleisperusteluissa tunnustetaan, että "valtion töiden työllisyysvaikutus on vaikeimmilla työttömyysalueilla ollut jo vuosia laskussa".

Työllisyyttä tukeviin investointeihin jmyönnettävä valtion lainat ja avustukset kasvavat ensi vuonna vain 0,7 prosenttia, mikä merkitsee reaalista pienentymistä.

Työvoimaministeriön sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseen ovat 400 miljoonaa markkaa. Määräraha on 15 miljoonaa markkaa pienempi kuin työvoimaministeriölle on tänä vuonna

Työttömät

1980	114 000
1981	127 000
1982	149 000
1983	158 000
1984	158 000
1985	163 000
1986 ^x	181 000
1987 ^x	185 000

^x Ennuste Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun mukaan.

myönnetty samaan tarkoitukseen.

Jonkin verran kasvua kaavailaan työllisyyden hoidon erityis-toimiin, joihin kuuluu mm. kunnallinen työllistämistuki, työllisyyskoulutus, oppisopimuskoulutus ja ammatillisen koulutuksen väliaikainen laajentaminen. Näiden erityis toimien piirissä olisi ensi vuonna 92 250 henkilöä. Kasvu on vain 3 100 henkilöä. Määrärahojen lisäys ei ole missään suhteessa pahenevaan työttömyystilanteeseen.

SANTALAHTI

Merellinen Lomakeskus

P. 604 333

MEDIPRIM

Erikoislääkäreiden vastaanotto
Puutarhakatu 15, p. 182 077

Lasse Saloranta Gerd Weckström Pekka Palomäki
Kir.erik.lääk. Korv. ja nenätaudit L.L

325 600 työpaikkaa

Otsikon luku ei tarkoita talven työttömyysennätystä, vaikka se lähellä sitä onkin, ellei nykyiseen menoon saada muutosta.

Se on uusien työpaikkojen lukumäärä, joka Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan ohjelman mukaan voitaisiin Suomeen luoda. Sillä poistettaisiin työttömyys kokonaan.

Suomessa on tekemätöntä työtä vaikka kuinka paljon. On myös rahaa. Ohjelma on suunnitelma siitä, miten nämä rahat valjastetaan työllisyyden hoitamiseen.

Töiden uudelleen jako

Joillakin on monta virkaa ja liikaakin töitä, toisilla taas ei lainkaan. Suuripalkkaisille pitää riittää yksi virka eikä eläkkeellä oleville hyväpalkkaisille pidä antaa työpaikkoja.

Pienipalkkaiset ja osa-aikatyötä tekevät ovat usein pakotetut tekemään kahta työtä ja yli-töitä elääkseen. Tämän vuoksi pieniä palkkoja on korotettava ja poistettava osa-aikatyö (sallitaan vain sitä haluaville).

Näillä toimenpiteillä vapautuisi paljon työpaikkoja. Mutta suurin merkitys olisi työtajan lyhentämisellä. Jos työviikko lyhennetään 40 tunnista 35:een, lyhenee työaika 12,5 prosenttia. Kun työllisiä on 2 440 000, tekee työtajan lyhentäminen valtavan tarpeen työpaikkojen lisäämiseen. Jos puolet menetetyistä työtajasta korvataan lisätuloilla, tekisi se 147 000 työpaikkaa!

Paljon työpaikkoja vapautuisi myös eläkeikää alentamalla. Tässä suhteessa Sorsan-Väyrysen-Vennamon hallitus teki yhden suurimmista rötöksistään nostamalla työttömyyseläkeikärajan 60 vuoteen. Mikäli ikäraja palautetaan 55 vuoteen, siirtyisi arviolta 10 000 henkilöä välittömästi työttömyyseläkkeelle. Samalla tavalla vähintään 10 000 työpaikkaa vapautuisi, jos helpotettaisiin työkyvyttömyyseläkkeelle pääsyä puhumattakaan eläkeiän yleisestä alentamisesta.

Nämä ratkaisut parantavat työllisyyttä vain siinä tapauksessa, että työnantajille ei anneta oikeutta kiristää jäljelle jäävien

työtahtia ja että työtajan lyhentäminen ei alenna ansiotasoa.

Kansan ostovoiman lisääminen onkin tehokkaimpia keinoja työllisyyden parantamisessa. Pienillä palkoilla, eläkkeillä, työttömyyspäivärahoilla ja opintotuella ei paljon ostella. Jos rahaa on enemmän, kulutetaan enemmän tuotteita. Ja silloinhan kaikkia pyöriä pitää enemmän pyörittää ja se tietää lisää töitä.

Valtion ja kuntien työt

Nykyään kuuluu jatkuvasti, kuinka sairaaloiden osastoja on tyhjiillään ja terveyskeskukset vaajaikätyössä. Lasten päivähoitopaikkoja ei ole tarpeeksi eikä henkilökuntaa saada kotoihin.

Pitäisi myös rakentaa paljon uusia terveyskeskuksia, vanhustentaloja, kouluja ja päiväkotia. Ja tietysti asuntoja, joista on kova pula. Näin tulisi rakennus-alalle töitä. 5 000 lisätöitä tulisi pelkästään sillä, että arava-asuntojen tuotanto palautettaisiin takavuosina vallinneelle tasolle.

Entä teiden, siltöjen, katuvalaistuksen rakentaminen ja kunnossapito? Nekin ovat aloja, joilla valtio ja kunnat voisivat työllistää paljon enemmän. Kohteita riittää ympäristönsuojelusta kulttuuriin ja kehitysyhteistyöhön.

Paljon riippuu valtion elinkeinopolitiikasta. Siinä on linjana ollut jatkuvien lisätukiaisten antaminen. Suuri raha on käyttänyt saamansa ylimääräisen tuloon uusiin automaattisiin, sijoitukseen ulkomailla ja rahalla keinoteltuun. Ja työttömiä on tullut kuin sienä sateella.

Järkevämpää olisi käyttää valtion varat sellaisten kohteiden hankkimiseen, joissa työllisiä uhataan joukkotuisuudella. Tällainen on esimerkiksi Rauma-Repolan Martinniemen saha. Jos sahan lopettamisen seurauksena tuhat ihmistä jäisi työttömäksi, koituisi siitä valtiolle suuret menot pelkästään työttömyyskorvauksina.

Sama juttu on maatalouden alalla. Nykyinen maatalouspoli-

tiikka ajaa vuosittain tuhansia viljelijöitä pois tiloiltaan. Nekin ovat menetettyjä työpaikkoja, jotka voitaisiin säilyttää, mikäli pienviljelijöiden toimeentulodellytyksiä parannettaisiin.

Neuvostokauppa

Suomen vienti Neuvostoliittoon työllistää noin 160 000 suomalaista. Vuosi sitten työttömien valtuuskunta esitti toimenpiteitä, joilla olisi neuvostokaupan puitteissa työllistetty 26 000 henkeä. Tämän toteuttamiseksi on lisätävä tuontia NL:sta ja mm. avattava Soklin kaivos ja jatkettava maakaasuputkea.

Nyt on tilanne toinen. Tällä hetkellä on uhattuna jopa 50 000 työpaikkaa neuvostoviennin jouduttua vaikeuksiin. Niistä selvydyttään vain tuontia lisäämällä ja siinä ovat edelleen ajankohtaisia tekemämme ehdotukset. Niiden puolesta pitää tehdä lujasti työtä. Tässä asiassa voi jokainen kansalainen kantaa oman kortensa kekoon allekirjoittamalla Kansan välisyysadressin.

Rahaa on

Tuskin kukaan voi väittää, että esittämämme työkohteet eivät olisi todellisia. Mutta sitä kyllä peräänkuulutetaan, että miten te kaiken tämän rahoittatte.

Työllistämishojelmamme on vakavasti otettava vaihtoehto vain siinä tapauksessa, että se pystyy selvästi osoittamaan, mistä siihen saadaan rahat. Ja sen se tekee.

Esitettyjen 325 600 työpaikan rahoittaminen vaatisi 11 815 miljoonaa markkaa. Olemme esittäneet rahoituskohteita yhteensä 22 800 mmk eli lähes kaksi kertaa tarvittavan määrän.

Jokainen tietää, kenellä Suomessa on rahaa. Pörssikurssit kohoavat pilviin, suurpankit ja monopoliyhtiöt jakavat satojen miljoonien markkojen osakeantia, miljardeja viedään ulkomaille ja työpaikat niiden mukana, harmaata rahaa liikkuu keinottelumarkkinoilla noin 50 000 mmk.

Kirjoittajamme Heikki Haapala osoittaa, että työttömyys voidaan poistaa Suomesta kokonaan, jos poliittista tahtoa löytyy. Työtä Suo-

Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta esittää, että työllistämiseen tarvittavat rahat otetaan pankkien voitoista, vakuutusyhtiöiltä ja suurfirmoilta. Mielestämme emme mene vaatimukssamme edes kovin pitkälle. Emme esitä yhtään niin radikaalia vaatimusta, jonka Ruotsin hallitus aikoo toteuttaa: siellä ollaan säätämässä vakuutusyhtiöille kertaverot, jolla otettaisiin 10 000 milj. kruunua (n. 8 000 mmk). Varmasti Suomenkin valtavista vakuutusrahoista voitaisiin ottaa muutama miljardi.

Me vaadimme, että firmoilta pitää peruuttaa ne miljardituki-kohteet, joita niille viime vuosina on "elvytyksen" nimissä annettu. Tänä vuonna valtio menettää näiden tukiaisten muodossa peräti 12 000 mmk. Tämä summa yksistään riittäisi työllistämishojelmamme rahoittamiseen.

Mistä näissä tukiaisissa sitten on kysymys? Usin niistä on tämä energiaverojen poistaminen, jolla tehtiin 1 000 mmk:n tulosiirto kotitalouksilta suurfirmoilta. Kyse on siis poliittikasta: jatketaanko kovan linjan oikeistolaisia rikkaita ja suurta rahaa suosivaa politiikkaa, vai kääntäänkö kurssia kansan etujen mukaiseen ja työttömyyttä vähentävään suuntaan.

Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta esittää muitakin ra-

hoituslähteitä. Mainoksiin käytetään Suomessa vuodessa noin 6 000 mmk. Mainoskulut ovat yrityksille verovähennyskelpoisia. Me esitäme verovähennys-oikeuden rajoittamista: näin saataisiin valtiolle 500 mmk rahaa, jonka firmat muuten haaskaavat mainoksiin.

Vaadimme myös, että pääomien maastavientiä rajoitetaan ja ulkomaille sijoitettuja varoja aletaan palauttaa Suomeen. Kertyneillä 3 000 mmk:lla rahoitettaisiin kymmeniä tuhansia työpaikkoja. Mielestämme myös asehankintoihin käytettäviä määrärahoja tulisi suunnata 1 000 mmk:n verran työllisyyden hoitoon.

Kaikki tämä on aivan päinvastaista kuin mitä nykyiset vallanpitäjät tekevät. Mutta vastakkaiset ovat tavoitteemme: emme hyväksy työttömyyden jatkuvaa paisuttamista, vaan vaadimme työtä kaikille. Sitähän edellyttää jo perustuslain 6 §:n säädos, jonka mukaan "kansalaisten työvoima on valtakunnan erikoisessa suojeluksessa" ja jossa määrätään, että "valtiovalan asiana on tarvittaessa järjestää Suomen kansalaisille työtä". Valtiovalan korkeinta päätösvaltaa käyttää eduskunta.

Heikki Haapala

Työtä Suomessa riittää. Esimerkiksi kunnallisista päivähoitopaikoista on huutava puute.

Kodinkone Huolto
M. MAJA Ky.
Karjalant. 6 Karhula
p. 610 08

HELILÄN
KESKUS-
APTEEKKI
P. 624 47

KARHULAN 3
APTEEKKI
P. 811 05

Työpaikkojen Rauhankokous 10.—11. 1. 1987

Toiminta työttömyyden poistamisen ja rauhan puolesta kulkevat käsikädessä työpaikoilla. Ammattiosastojen olisi syytä lähettää myöskin työttömiä jäseniään e.m. tilaisuuteen. Tilaisuus on Tampereella, Sampolassa Sammonkatu 2.

OHJELMA

lauantaina 10. 1. 1987

- 10.00 Tulokahvit ja ilmoittautuminen
11.00 Työpaikkojen rauhankokouksen avaus puheenjohtaja MAURI PERÄ
Kokouksen järjestäminen
11.30 **Suomen kansainväliset suhteet ja ammattiyhdistysliike -seminaari**
Alustavat puheenvuorot
Neuvostoliiton talousuudistus ja ulkomaankauppa, Neuvostoliiton Keskusammattijärjestön (VZSPS) edustaja.

- Uusi teknologia, kansainvälinen yhteistyö ja rauha, Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitto (STTK) puheenjohtaja JORMA REINI.
Kansainvälistyminen — uhka Suomen asemalle? Metalliliiton tutkija EERO HOVI
Työryhmissä pohditaan mm.
• Suomen taloussuhteet länsipaineissa ja turvallisuuspolitiikka
• Neuvostoliiton kauppa — Kuolaprojekti, maakaasuyhteistyö
• Uuden teknologian luomat näköalat ja uhat kansallisesta näkökulmasta
• Työpaikkojen rauhantyon tehtävät 1987.

sunnuntaina 11. 1. 1987

- 9.30 Työpaikkojen rauhankokous jatkuu
• Keskustelu vuoden 1986 toimintakertomuksesta
• Vuoden 1986 Rauhantyoapaikan nimeäminen
• Toimintasuunnitelma vuodelle 1987 sekä seminaari-raportit
• Työpaikkojen rauhantoyimikunnan nimeäminen vuodelle 1987
• Ulkomaisia ja kotimaisia tervehdyksiä

Työttömät joukolla mukaan. Ydinsotaa vastustamaan ja vaatimaan enemmän toimenpiteitä työttömyyden poistamiseen.

Perus- päiväraha alennus- myynnissä

Yleisesti ammattiliittojen ja osastojen vaatimuksiin on kuulunut työttömien peruspäivärahan korottaminen 100 markkaan päivältä. Kajaanissa monia työttömiä on alkanut ihmetyttämään se, että miksi esim. Rakennustöläisten os. 99 on peruspäivärahan korottamisvaatimuksen alentanut 90 markkaan päivältä.

Tiedetään, että työttömien peruspäivärahan alentamisvaatimusten puolesta ovat aktiivisesti liikkuneet Rakennustöläisten osasto 99 puheenjohtaja Oiva Suutari ja sihteeri Eero Sirviö.

Nähtävästi heitä on ruvennut pelottamaan, että työttömien jonot saattavat lyhentyä sosiaalitoimiston edessä jos peruspäiväraha korotetaan 100 markkaan päivältä. Vai onko nyt joulu-alennusmyyntiin tavanmukaisesti laitettu myös työttömien päivärahavaatimukset.

Välttämättömät tarvikkeet, ruoka ja vaatteet kallistuu jatkuvasti mm. sen vuoksi, että valtio lisää kulutuksen verottamista.

Me peruspäivärahan varassa elävät työttömät näemme jo näkää ja vilua. Miksi työväen ammatilliset järjestötkin ovat asettumassa heikommassa asemassa olevia työläistoveriteitaan vastaan.

Turvaton työtön

KIITOS

Kiitämme Kotkan Kaupungin Hallitusta saamastamme Joululeirirahasta. Anoinme noin 8000 mk. Meille annettiin 4000 mk.

Muistakaa kaikki rikkaat kun Te Joulupyhinä nuolette rasvaa pois suupielistänne ja veisaatte kiitostanne hyvinvoinnistanne, että vielä on ympärillänne suuri joukko ihmisiä, työttömiä ja eläkeläisiä jotka kinkkujen, kalkkunoiden ja lohien sijasta syövät vain leipää perunaa ja silakkaa. Konjakin sijasta ryyppäävät Kotkan tunnetusti sameaa Huuberia.

Joulu tulee niin Rikkaille kuin köyhillekin. Kaikille — ei kuitenkaan samanlaisena.

Hyvää Joulua kuitenkin. Jos jollakin on liikaa rahaa jonka voisi lahjoittaa näin joulun alla pois. Niin Kotkan Työttömien tiili on käytettävänä. Joululahjoitukset voi tehdä merkillä: **Joulun iloa työttömille STS** — Kotka 710078-513094.

Kotkan Työttömien Toimikunta

TYÖTÖN

Mikäli haluat tulla toimintaamme mukaan tai tahdot tietoa vaatimuksistamme. Vastaamme mielellämme Kotkan ja lähiseudun työttömille.

Jorma Marin Puh. 65596 Hallan Puut.ao.

Orvo Heinonen 22269 Sanomalehdenjakajat

Harri Pihljärta 604857 Postimiehet

K.A. Saarela

Rakennusosasto 57 Kotka

K. Ikkäläinen

Rakennusosasto 57 Kotka

Kotkan Työttömien Toimikunta

Vuorenrinne 7 B 15, 48350 Kotka 35

TÄRKEÄÄ!

Useimmat meistä ainakin joskus ovat haaveilleet helposta elämästä: makuusta rannalla, kiireettömyydestä, omasta ajasta.

Mutta kun sitten tätä aikaa on esimerkiksi nyt sitten työttömyyden takia, ei se tunnu ratkaisulta hyvältä. Tuntuu kuin jotain elämästä puuttuisi. Ja sille kokemukselle mukaan ulkopuolinen ei voi paljon mitään, sen tietenkin yhteiskunta voisi tehdä, että järjestäisi TYÖTÄ. Mutta kun kerran sitä aikaa nyt yksinkertaisesti on niin miksi sitä ei sitten käytäisi järkevästi, käyttäisi itsensä kehittämiseen, opiskeluun, tai maailman tutkimiseen.

Ei se ole keneltäkään pois, enemmän se on kaikille lisää. Tutustu ja ota selvää aikuisen ihmisen opiskelu ja kulttuuri toiminnan mahdollisuuksista.

Ja ennenkaikkea ala itse luoda elämäsi sisältöjä. Jos tarvitset epävarmoissa kysymyksissä apua tai haluat tietoa aikuisopiskelun tukimodoista. Ota yhteyttä KSL:n toimistoihin ympäri maata.

Opinto ja kulttuuriasioissa.

KANSAN SIVISTYSTYÖN LIITTO

Kotkankatu 9, 00510 Helsinki

P. 90-716 955

ERIKOISHAMMAS- TEKNIKKO AHTI VANHALA

P. 112 29 Kotka

HAMMAS- LABORATORIO FRANSAS- HOLOPAINEN

Kotka Kirkkokatu 3
P. 155 74

VARATTU

Ykköslehti
neuvosto-
kaupan
puolesta

Tilaa
puh. 90-5653155

TIEDONANTAJA

Liikennöitsijä V. Jyrkilä Oy

Kotka
P. 218 11

KIRSIKKA- TORI

KARHULANTIE 35
P. 630 66

KOTKAN LÄÄKÄRIKESKUS

KOTKA Kotkankatu 10
KARHULA Pajamäenkatu 25

REIMANNIN OPTIIKKA

KOTKANKATU 12
Kotka
P. 129 51

KOSKI- BAARI

ALLINTIE 45
P. 248 28

KARAVAANI BAARI

Jylpyntie 7, KOTKA
P. 213 04

AHLSTRÖM KARHULAN TEHTAAT

Wärtsilä-Valmet fuusio:

TYÖPAIKAN TUHOAMISESTA 175 000 MARKAN TAPPORAHAA

Valmetin ja Wärtsilän mahdollisen telakka-fuusion yhteydessä pelätään häviävän jopa 4000 työpaikkaa.

Yritykset ovat asettaneet fuusion ehdokseen, että valtio antaa fuusion yhteydessä maksettavaksi tulevat 700 miljoonan markan verot anteeksi.

Käytännössä kyse on siitä, että valtio maksaa jokaisesta katoavasta työpaikasta 175 000 markkaa tapporahaa.

Valmetin ja Wärtsilän työläiset ovat taistelleet voimakkaasti fuusiota vastaan työpaikkojen puolesta.

Valmetin ja Wärtsilän työläiset ovat vaatineet eduskuntaa estämään valtiojohtoisen telakateollisuuden teurastuksen ja tuhansien työpaikkojen hävittämisen.

TYÖPAIKKOJEN RAUHANTOIMIKUNTA

Bulevardi 13 A 9,
00120 Helsinki
Puh. 694 6066

KARHULAN 1 APTEEKKI

Vesivallin aukio 3
P. 613 31

PIDA PYÖRÄSTÄSI HUOLTA

**POLKUPYÖRÄ-
KORJAAMO
PYÖRÄTALOSSA**
SYYSHUOLLOT JA
TALVISÄILYTYS
sopimuksen mukaan

PYÖRÄTALO
KYMEN ULKOILU
Kirkkok. 6 Kotka

OSAT ja RENKAAT EDULLISESTI

Suomalaisen lain ja järjestyksen mukaan työttömyys ei ole ihmiselle riittävä tuomio, hänestä on tehtävä vielä rikollinenkin.

TYÖTTÖMISTÄ RIKOLLISIA

Jos olet työvoimatoimiston asiakas ja sairastut tai hakeudut a-klinikalle hoitoon pidä varasi, voit löytää itsesi raastuvan syytettynä penkiltä.

Ennakkotapaus on olemassa. Kolme äänekoskelaista työtöntä tuomittiin työttömyysturvallain rikkomuksesta 300—1000 markan sakkoihin ja korvauksiin. Alunperin Äänekosken nimismies vaati työttömiä tuomittavaksi petoksesta.

Äänekosken tapaus paljastaa työttömien eriarvoisen aseman muihin sosiaaliturvalain piirissä oleviin kansalaisiin nähden.

Työttömyysturvallakia lukuunottamatta sosiaaliturvalain rikkomukset eivät johda syytettiin, ellei kysymyksessä ole kiistaton ja tietoisesti tehty rikos.

Työttömyysturvallain mukaan jopa työttömän tietämättömyys tai erehdys voi viedä raastupaan ja tuomiolle. Juuri tästä on kysymys äänekoskella.

Äänekoskella tuomitut työttömät olivat a-klinikalla katkaisuhoitossa. Joko tietämättömyyttään tai erehdyksessä yksi tuomituista oli ilmoittanut yhden, toinen kaksi ja kolmas viisi hoitopäivää Kelalle työttömyyspäiviksi. Työttömyysturvallain mukaan työtön ei ole oikeutettu työttömyyskorvaukseen jos hän on hoidettavana alkoholismien tai muun sairauden takia. Lain mukaan työttömän on oltava aina työmarkkinoiden käytävissä.

Äänekoskelaisten työttömien "rikos" havaittiin Kelan Länsi-Suomen aluetoimistossa, josta asia annettiin poliisiin tutkittavaksi. Nimismies tulkitsti tapaukset petoksiksi ja nosti syytteen.

Oikeus katsoi työttömien kuitenkin syyllistyneen vain työttömyysturvallain rikkomuksiin. Työttömille langetettiin 100—540 markkaan sakkoja. Heidän on myös maksettava "laittomasti" saamansa työttömyyskorvaukset takaisin. Summat vaihtelevat 70—540 markkaan. Näiden lisäksi kukin joutuu korvaamaan 100 markkaa Kelalle aiheuttamia oikeudenkäyntikulua. Viiden päivän erehdyksen tehnyt työtön joutuu siis hankkimaan jostakin 1000 markkaa rikoksensa sovitukseksi. Väärin täytetty kaavake muutti yhteiskunnan tukeen oikeutetun sen velalliseksi.

Kysymys on ennakkotapauksesta, sillä aiemmin ei vastaavista tapauksista ole syytettä nostettu.

— Kansaneläkelaitoksen mukaan katkaisuhoito ei oikeuta sairauspäivärahan saantiin, ja jos henkilö ilmoittautuu työttömyyskortistoon hän on rikollinen. Tähän asti työttömältä on kielletty vain sairastaminen. Nyt hänet voidaan tuomita jo väärin täytettyä kaavakkeestakin. Missä on työttömän oikeusturva?

Työttömät idänkaupan leikkaamista vastaan

Kotkan työttömät ovat käsitelleet juttutupalilaisuudessa KAP:n varapuheenjohtajan Helge Kunnarin alustuksen pohjalta työttömyyden poistamiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

Työttömyyslukujen hipoessa tulevan talven aikana 250 000:ta ei idänkauppaa leikkaamalla työttömyyttä vähennetä. Viralliset tilastot osoittavat, että vienti Neuvostoliittoon on keskeisessä asemassa työttömyyden torjunnassa. Lähes kaikki vientisuutarit ja makkaranterijät saavat toimeentulonsa kaupasta NL:n kanssa. Myös telakkaväki kokonaisuudessaan olisi työtä vailla, mikäli idänkauppa loppuisi. Vaatteiden, lääkkeiden ja paperiviennin tyrehtyminen NL:oon tekisi näiden alojen joka toisesta viittätyöläisestä työttömän. Näitä tosiasioita pitäisi ottaa huomioon myös maan hallituksessa.

Me työttömät ihmettelemekin, miksi ulkomaankaupasta vastuulliset viranomaiset vaati-

vat Suomen ja Niliiton kaupan supistamista jopa 30 %, vaikka myöntävätkin leikkauksen aiheuttavan työttömyyden tuntuva lisäntymistä.

Me kotkalaiset, tilaisuudessa paikalla olleet työttömät annamme kaiken tukemme eduskunnassa esitetyille kansainvälisen yhteistyön lisäämisestä. Työttömien ääntä on kuunneltava ja idänkaupan tavoitteeksi on otettava tuntuva ostojen lisääminen Neuvostoliitosta. Kauppavaltuuskuntiin on myös saatava kansalaispiirien edustus.

Emme tiedä, mitä tavaraa NL:sta on tarjottu. Suomalaisen kauppamiesten halukkuus on yksinomaan suuntautunut raaka-aineisiin. Tämän tietäen me kotkalaiset työttömät olemme vakuuttuneita siitä, että kaupan supistamiselle on olemassa kansan ja työttömien etujen mukainen vaihtoehto.

Kotkan työttömät

Kesämuistoja Viikarista

Kotkan työttömille jäi vain mieluisia muistoja Viikarin Vapaarannasta. Neljä tuntia työtä tehden, urheilun, kalastellen, saunoen ja retkeillen kuluivat 11 leiripäivää 30 työttömältä ah, taas palattava työttömän arkiin harmauteen.

Päivää ennen lähtöä piti Terveysrintaman lääkäri Pentti Tiusanen terveystarkastuksen leirille lähtijöille.

Leirin isäkahmona toimi Viikarinsaaren patriarkka Aarne Yrjönen, joka 76 ikävuodestaan huolimatta oli aina valmis kuljetamaan leiriläisiä turvallisella kalastajamallisella moottoriveneellä ympäri Suomen lahden saaristoa.

Leirin pääemäntänä toimi Li-

sa Posti apunaan pari mieskokkia. Ruoka oli maittavaa ja työttömien leiritoimikunnan talousihmeet olivat saaneet hankituksi sitä riittävästi Kotkan kaupungin, Vapaa-ajattelijoiden yhdistyksen, Kymin seurakunnan, KAP:n alaisten ammattiosastojen, Devan ja SMP:n piirijärjestöjen, rahalaitosten, yksityisten ihmisten tuen sekä työttömien oman Työtä kaikille -lehden tuoton turvin. Kiitos kaikille.

Leirin henkisestä annista huolehtivat eri alojen luennoitsijat: Ossian Linden, Liisa Posti, K.A. Saarela ja Aarne Yrjönen. Alustusten pohjalta käytiin vilkkaita keskusteluja ja valotettiin eri näkökulmia.

Myöskin työttömän toimeentuloturva keskusteltiin ja to-

dettiin se parannusta vaativaksi. Leiriläisten mielestä olisi alin työttömyyspäiväraha saatava 100 markkaan jokaiselta viikonpäivältä verottomana. Työttömyyseläkeikäraja olisi pysyvästi laskettava 55 vuoteen ja eläkeläiset vapautettava työn vastaanottovelvollisuudesta. Työaika on lyhennettävä ja idänkauppaa liisättävä. Karenssit on poistettava.

Kaikki parannukset työttömien toimeentuloturvaan saadaan vain yksimieliseen joukon voimaan nojaten.

Hyvää vuoden loppua toivotetaan

Yksi työttömyyseläkeläinen joka uskoo yhteistyön voimaan ja voittoon

Työn ja työllisyyden puolesta

Suomen Elintarviketyöläisten liitto SEL r.y.

KAJAANINSEUDUN
AUTOMIEHET r.y.
OS. 53 AKT

Kansan Uutiset
Työväen Ykköslehti

Niittaajankatu 8
00810 H:ki
Puh. 90-75 881

TILAA ☎ 90-174 944

Kotkan työttömät toimivat:

4. 12. Työttömien palvelupiste ja myyntipöytä Kotkan Markkinoilla. Nimienkeruu työttömien toimeentuloturvan korottamisen puolesta.

11. 12. Juttutupa-tilaisuus klo 11.00 Järjestötalolla. Alustus, ohjelmaa, ruokailu. Lopulliset ilmoittautumiset Joululeirille.

23. 12. Lähtö Työttömien leirille Turkin Lintukotoon Kotkan linja-autoasemalta klo 12.00. Joululeiriä 23.—29. 12. koskevat tiedustelut puh. 65596 tai 25142.

Metalli

Metallityöväen Liitto on konepajojen, kaivosten, metalli- ja sähkötuotehtaiden valimojen, sulattojen telakoiden, auto- korjaamojen, tele-, pelti-, voimalaitosten- ja jalometallialan yli 160.000 työntekijän ammattijärjestö.

METALLITYÖVÄEN LIITTO r.y.
Siltasaarekatu 3—5 A, 00530 Helsinki 53 Metallarbetarförbundet

L A D A ON
SUOMALAISTEN SUURI
SUOSIKKI.
OY KONELA AB

KOKO PERHEEN
EDULLINEN OSTOPAIKKA

EKA
MARKET KOTKA